

Népfői Napló

Előfizetési díj:

Egyes évre 180.—, negyed évre 40.—, 1 óra 15.— korona

POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL.

Szerkesztőség: VIII. RÖKK SZILÁRD-UTCA 2.

Kiadóhivatal: VI. NAQYMEZŐ-UTCA 2. SZÁM.

Bethlen gazdasági programot adott Hódmezővásárhelyt

A kereskedelem előfeltétele a miniszterelnök szerint a szabadság
Az ország nem bír el további reparációt

— A Népfői Napló tudósítójától —

Hódmezővásárhely, március 25.
Bethlen István gróf miniszterelnök ma reggel kilenc órakor érkezett Hódmezővásárhelyre. Kisérte a Hódmezővásárhelyi Kisebbségi Bizottság tagjai. A gróf feladatokat, amelyek teljesítésére hivatalosan jött. Mayer János földművelésügyi miniszter, nagyatádi Szabó István, György Endre, volt földművelésügyi miniszterek, Gömbös Gyula, Berki Gyula, Ereky Károly Háy Imre, Kólosy Endre, Lukovich Aladár, Négyessy László, Simonyi-Semadam Sándor, Szécsényi Károly Lajos, Karaföldi Jenő és Temesváry István volt nemzetgyűlési képviselők, Kovács Dénes, Plathly György, Zlinszky István volt országgyűlési képviselők, Patricevich Horvát Emil báró és Sebess Dénes államtitkár, Eckhardt Tibor sajtófőnök, Bach Sándor, az egységes párt igazgatója, Szilinszky Endre, Lános Tibor, Szabó István, Marsosy György és a fővárosi sajtó több képviselője, M. Algyay, a Le Temps munkatársa, P. A. Waring és de Malotin I. Brerby amerikai újságírók.

A pályaudvaron nagy közönség előtt Boós István polgármester és László Lajos, az egységes párt helybeli elnöke üdvözölte a kormányzó grófot. Bethlen István gróf válasza után a miniszterelnök és kísérete a pályaudvar előtt végző tömeg felé elmozdított a város házára hajtott. A feldisznított utvonalon végig meleg fogadtásban részesítette Hódmezővásárhely és a közeli környék lakossága a kormány tagjait és a politikusokat. A város házában a főispáni hivatal helyiségeiben Bethlen elbeszélgetett rövid ideig a politikussal, akik aztán a Kossuth-terre mentek le. Már a kora reggeli órákban tevékeny a hatalmas tér a választópolgároktól, akik lelkesen megjelentek a miniszterelnököt és a budapesti vendékeket. Háromnegyed tíz órakor László Dező, a Gazdasági Egyesület elnöke felkérésére Bethlen István gróf miniszterelnök állott fel szólásra.

— Tisztelt polgártársaim! Talán sokan vannak ebben az országban és sokan ebben a városban, akik azt mondják, hogy keveset alkotunk, hogy a kormány és a most beárult nemzetgyűlés a maga részéről nem teljesítette a feladatát, hogy ahelyett, hogy a konszolidáció munkáját teljes erővel szolgált volna, ahelyett, hogy a nemzeti királyság ügyét elintézte volna, ahelyett, hogy a törvényhozó hatalom másik faktorának, az országgyűlés összejelének, összejelének és jogkörökön szabályait megalkotta volna, ahelyett, hogy pengégyeinket rendbehozta volna, ahelyett, hogy közgazdasági életünkön új erőt öntött volna, ahelyett pártoskodva, ahelyett momentán han-

gufát követve belviszályoknak adta oda magát és nem teljesítette kellőképpen azokat a nagy nemzeti feladatokat, amelyek teljesítésére hivatalosan jött volna.

— Tisztelt barátaim! Ez szigorú ítélet, de nem egészen igazságos ítélet, mert

a nemzetgyűlés és a kormány a maga részéről mindent elkövetett, a rendelkezésre álló időn és lehetőségeken belül, hogy a konszolidáció munkáját szolgálja a hogy azokból a romokból, amelyekben ez az ország hátramaradt, azokból a romokból új életet varázsoljon elő.

Azonban nagy és mélyen fekvő okok voltak azok, amelyek a kormány és a nemzetgyűlés munkáját akadályozták. Folytonos váratlan incidensek és események (Ugy van! Ugy van!), amelyekre nem számíthattunk, zavarták meg a munkát, azután az

az európai atmoszféra, amely minket körülvevő és amely Magyarország belsejébe való beavatkozásával

nem engedte meg, hogy Magyarországon a gazdasági konszolidáció és előrehaladás munkáját oly mértékben szolgáljuk, mint ahogyan azt szeretnénk volna. De tovább megyek, tisztelt polgártársaim. Nemcsak ez, hanem

a nemzetgyűlésen a belső pártviszonyoknak állatltsága,

is akadályozta az építő munkát.

— De mégis ez a nemzetgyűlés sok hasznosat alkotott. Rá kell mutatnom mindenképp arra, hogy a volt pénzügyminiszternek, Hagedűs Lóránt tisztelt barátomnak (Eljenzék) nagy erőfeszítése egy heroikus küzdelem volt a pénzügyi válsággal.

Nem ő, nem a nemzetgyűlés és nem a kormány volt az oka annak, hogy az ő törekvéseit sikert nem eredményeztek.

A földreform keresztülvételével ebben az országban a szociális béke is akarjuk helyreállítani, de a földreform terén tovább kell mennünk. A napokban jelenik meg egy rendelet, amely a vagyonváltásról végre hajítja: a vagyonváltásról törvény azon részét, amely az 1900 holdon felül birtokosokra vonatkozik. Itt lesz módunk és alkalmunk arra, hogy még fokozottabb mértékben, egy gyorsított tempóban hajtsuk végre ezt a törvényt, amelynek sikerétől függ az, hogy ebben

az országban a termelő munka olyan erővel meginduljon és az a szociális béke is helyreálljon, amely után annyian epednek.

Helyreállítottuk a szabadforgalmat az ország belsejében is. Régi idők vágya volt az, hogy megszűnjék a rekvirálás és a maximálás. Foglalkozott a kormány a köztisztviselők kérdésével behatóan és több ízben is. Kötelessége volt, hogy a valótlan súlyedéssel állandóan javítsa a közhivatalnokok fizetését és megélhetésüket biztosítsa.

Egy nagy és fontos kérdés a lakáskérdés.

A kormány ezzel is behatóan foglalkozott. Azonban itt is csak a szabadságra való visszatérés az egyedüli gyógyszer. (Élénk helyeslés.) Már a közel jövőben intézkedni kívánunk abban a tekintetben, hogy

a gyülekezést és egyesülést szabadság

utjaiból azon korlátokat, amelyek a munkásszabály gyülekezési jogát korlátozták. A szakszervezeti szabadságokat helyreállítottuk, a sajtó szabadság ügyét ezzel szolgáltuk, hogy megszűntettük a sajtócenzúrát. Egy széleskörű amnesztia kiadásával lehetővé tettük, hogy polgártársainknak egy nagy része visszanyerje a szabadságát, az internálási és jelöntkezési kényszerrel jelenlegesen onyhítottunk, a részben megszűntettük a gyorsított bíról eljárást, a katonai bíróságot a civilek felett. Megszűntettük a bányák katonai felügyeletét és helyreállítottuk a bányáknál és különösen a szénbányáknál a szabad költözködést jogot.

Amint méltóztatnak ezekből látni, hasznos törekvéseket fejeltünk ki, (Ugy van!)

de utunkban folyton újabb, még újabb incidensek állottak. Lopva tudunk dolgozni,

magyarán mondva akkor, amikor pucosok és az ellenzéknek olyan akciói, amelyek az országra nézve semmi hasznót nem hoztak (Ugy van!), amelyekkel ugyszólván saját politikai érdekeiket kívánták szolgálni, lehetővé tették, hogy fokozottabb mértékben szolgáljuk az ország érdekeit. (Ugy van! Ugy van!) Mindjárt az áprilisi királypucos után, melynek rendjén a pártok között kialakult egy új helyzet és a királykérdés körül csoportosultak a pártok, egy újabb incidens következett és ez a nyugatmagyarországi kérdés felvetése volt.

— A kormány kötelessége volt, hogy mindent megtegyen abban az irányban, hogy Magyarországból megmentsék azt, ami még menthető. Hosszabb diplomáciai küzdelem fejlődött ki. Sopron és környéke ezen diplomáciai harcok rendjén maradt meg birtokában.

Alig árárt meg a hinta a jelen-

a lakások bizonyos német teljeseen szabadá tételesenek

és megszűnjék ezen a téren is a rekvirálás és a maximálás. (Élénk helyeslés.) Itt egy fokozatos átmenetre van ugyan szükségünk, de ezen átmenetet meg kell teremteni annak segítségével, hogy egy nagyobb lakásépítési akciót is fogunk kezdeményezni. (Eljenzék.)

— A trianoni szerződés végrehajtása is behatóan foglalkoztatta a nemzetgyűlést. Tizenhárom törvényjavaslatot kellett elfogadtatnunk a nemzetgyűléssel a szerződés követelményeinek megfelelően.

Egy nagy lépést tettünk, tisztelt Polgártársaim, a szabadsárgyógyhelyállítására terén. Elhárítottuk

cei egyezmény lapjain, máris újabb incidens zavarta meg közéletünket. Újabb pucos az ellátás dilemme alá állított bennünket, hogy válasszunk a király és a nemzet között. Mi egy perocig sem habozhattunk, midőn a nemzetet és az országot választottuk. Szent meggyőződésem szerint mentettük meg az országot attól, hogy az ellenségek tömegeit ránk ne rohanjanak és ezt a Osonkamagyarországot is darabokra ne tépjék.

E beszámoló után vessünk egy pillantást a jövőbe. En problémáink közül most csak egynéhánnyal kívánok foglalkozni: a pénzügyi és gazdasági programunkkal.

Az a pénzügyi helyzet, amelyben az ország jelenleg van, súlyos. Mindannyian tudjuk, hogy

bevételeinkből kiadásukat fedezni képtelenek vagyunk

és még hosszú idő fog eltelni, amíg megfizetjük és szakadtan munkával e célt elérhetjük.

De minden esetelekedésünk hibaváló ha ebben a munkában a külföld és a győző országok nem segítenek

és a munka sikerét az 5 segítőgüld nélkül is lehetővé nem tessék. Mi a magunk részéről el kell, hogy menjünk a takarékoság legmesszebb határáig. A feleslegessé vált tisztviselőkét tönylel el kell boosájtatnunk. A társadalomnak is jó példává kell előlájnunk. Minden luxus, amelyet a társadalom magának megenged, az nemzet pénzügyi helyzetét veszélyezteti.

Azonban ez mind nem elég; szeresse koncepcióval hozzá kell végre fogunk a többtermelés munkájához. Ezen a téren egyfelől arra kell törekednünk, hogy az országban termelő nyersterményeket mi magunk dolgozzuk fel és hogy feltárjuk az országban meglévő természeti kincsöket. A többtermelésnek első fel-

féle a szaktudás; gondoskodnunk kell tehát hogy a neopaktás a szak-
oktatással kiegészüljön. Kis mintá-
zadások sorozatát kell az orszá-
got behálózni. Ugyancsak ki kell
fejleszteni az érdekvédelmeteket
is. A többtermelés érdekében állat-
tenyésztésünk rekonstrukcióját egyik
legnagyobb feladatunk. A nagy ál-
lami ménsbirtokokat újból modern
alapokra kell helyezniük, hogy Ma-
gyarország újból léxportáló állam
legyen.

— Nagy fontossággal bír a mar-
kanyesztés is. A zöldség- és gyü-
mölcs-termelés is nagy lendületet ve-
het. Új erdőtörvényt kell alkot-
nunk és ennek keretében biztosítá-
sunk azt, hogy az Alföld fásítása
most már nagyobb mérvet ölt-
hessen.

— De Magyarország nemcsak me-
zőgazdasági állam, hanem ipari ál-
lammá is kell, hogy fejlődjék. Az
utolsó évben huszonkilenc milliárd
importunk és csak tizenhárom mil-
liárd exportunk volt.

Ilyen külkereskedelmi mérleg
mellett valótanuk stabilizálni
nem lehet.

— Amit a kormány felet és ez
most már eletés kötelessége is, az
hogy olyan iparnépfelási pro-
gramot állítson fel, amely
saját nevelésének feldol-
gozását biztosítja.

Magyarország nem nélkülözheti
ezen a téren a külföldi tőké, de az
önálló vállalkozást révén csak.
Magyarországon nagy ipari fejlődés
lehetősége abban az esetben, ha
a külföldi segítőkészét meg nem von-
ja tőlünk.

— Épp így megvannak az előfel-
tételek a kereskedelem terén is. A
nagy Duna-flyó és a Duna-medencé-
re a külkereskedelem részéről el
nem kerülhető.

Budapest a Duna mentén első-
rangú kikötő

és a kormány meg is indította már
a munkálatokat a budapesti keres-
kedelmi kikötő érdekében és be is
fogja fejezni azokat.

ha a külföldi tőke, amellyel tár-
gyalunk és amely segítségét
megígérte, nyilván a segítség-
günkre is jön.

A kereskedelemnek előfeltétele
azonban a szabadság.

Pénzügyi helyzetünk előfeltétele
pedig a reparációs politika meg-
szüntetése. Nem vagyunk képesek
rendes adópolitikát csinálni addig,
amíg a reparáció mint Demokész
kardja fejünk felett lober. Amikor
legutóbb huszonnégyezer darab ál-
lat átadását követelték Magyaror-
szágotól jóvátétel fejében, valótan
harminc százalékkal súlyadt, ami-
nek következtében az állam def-
icit milliókkal emelkedett.

— En tehát a magyar részéről kö-
telességemnek tartom erről a hely-
ről figyelmeztetni a győző államo-
kat, hogy

ez az ország reparációt tovább
nem bír el mi reparációt nem
tehetünk.

mi leadtuk ezen ország területének
kétharmad részét, mi többet fog-
tunk, mint bármely más legyőzött
állam. Magyarországot, nyíltan és
őszintén megmondom, de azért nem
szabad eszünkünk. A mi felada-
tunk az, hogy összejöjünk, én le-
hát önként azt kérem, hogy támgas-
sák ezt a politikát, amely sem
jobbra, sem balra ingadozva arra
törökzik, hogy a becsületos ma-
gyarok egységét megtartsa eb-
ben az országban.

Bethlen után
nagyatádi Szabó István
lépett az emlyenyre.

Sokfelől szemérem hányják —
mondotta — hogy összefogtam Beth-
len István gróffal, Kiszgazdátársaim,

legyenek meggyőződve és legyenek
nyugodtak,

hogy semmit azoból az eszmék-
ből, amelyeknek alapján álltunk
évtizedeken keresztül, fel nem
adtam.

Nekem azokkal kell összefogtam,
akik a magyar nemzet szabadságát,
függetlenségét a királykérdésben
megőrzik.

Nagyatádi Szabó István beszéde
után Szádeczky Károly Lajos tar-
totta meg programbeszédét.

Mayer János földmivélségi mi-
niszter volt a következő szóok.

— A realpolitikuskokhoz tartozók
nak valljuk magukat — mondotta
A Kiszgazdapárt sohasem változott,
ma is azt a programot vallja, mint
régén. A magyar társadalom gerin-
cét képez az őstermelők tömege. Ez
a gerinc erős és hatalmas, de ehhez
a gerinchez erős és hatalmas vég-
tagok szükségesek, mert csak így
lehet produktív munkát elént. Fel-
szólított a választóközönséget, hogy
ne csak a hatalomért támogassa az
Egységes pártot, hanem támogassa
azért, mert csak egységgel lehet
megoldani a nagy nemzeti felada-
tokat.

A nagygyűlés háromnegyed egy
órákor ért véget. Felkeltőok a Fete-
ke Sas díszteremben bankett volt.
Sócs István dr. polgármester a
miniszterelnökre írtette poharát,
Eiss Albert nagyatádi Szabó Ist-
ván, Balogh Sándor pedig Mayer
János köszöntője fel. Majd

Bethlen István gróf miniszter-
elnök

emelkedett szólásra:

— Idejöttünk, hogy nemzeti, tár-
sadalmi és politikai egységet hird-
essünk. Mi ezt az egységet el is
fogjuk érni. Engem megvádoltak az
összintesség hiányával, én azonban
emlékszem egy politikai ellenfe-
lemre, aki engem felkeresett és azt
kérdezte tőlem: „mond meggy, me-
lyik ösénynt jogod követni abban
a sötét erdőben, melyen keresztül
kell haladnunk.” En megjelöltem az
utat és akkor az illető felhasználva
azt, hogy előre megtudta, előre-
szaladt és maga követ hengerített
arra az ösényntre. Mikor én oda-
értem, kénytelen voltam a követ
híherülni és más uton haladva mégis
előhoztam. Ha azt mondják, hogy
nem vagyok őszinte és szemere-
vetik, azért nem vagyok őszinte,
mert nem az előre megjelölt uton
haladok, akkor az illetők elefejtik,
hogy ők akadályoztak meg abban,
hogy azon az uton járjak. Ez is
csak példája annak a taktikának,
melyet miskolci beszédemben is
destrukciónak neveztem.

Az ország sorsdért nemcsak a
kormány, hanem az ellenzék is
felelős.

En kézzelfogható bizonyítékokkal
bizonyíthatom, hogy a nemzetgyűlé-
sen elhangzott beszédekot ellenünk
használták fel. A legutóbbi időben
Angliában egy előkelő folyóiratban
megjelent egy cikk, melyben Gaston
Watson, ennek a nemzetnek ellen-
sége, hivatkozva Friedrichre, And-
rássygra, hivatkozva más ellenzéki
politikusra, bizonyítja azt, milyen
állapotok vannak ebon az ország-
ban és hogy ezekkel az állapotokkal
szemben a külföldnek fel kell lépnie.

Nem destruktív kritika az, amely
fegyvert ad ellenfelei kezébe. Ma-
gunk ellen? En vállalom szavaimért
és tettemért a felelősséget és más
nem hirdetek, minthogy a magyar a
magyart érte meg és őssinte azt
a politikai eszközt és fegyvert, a
melynek segítségével végre ezt a
nemzetet egy lépéssel előbbre lehet
vinni. De vállalja az ellenzék is a
felelősséget.

Emután nagyatádi Szabó István,
majd Gömbös Gyula mondott pá-
hárkösönöt.
A bankett után a miniszterelnök

és kisérte a városházára mentek,
ahol félény órákor díszközgyűlés
volt.

A díszközgyűlés után Bethlen
István gróf kisértevel a Gazda-
egylethe hajtatót, ahol a házáljá-
donosok nevében egy nagyobb kül-
döttség memorandumot nyújtott át
a miniszterelnöknek, amelyben ké-
rik, hogy a lakásforgalom szabad-
ságát a miniszterelnök minél előbb
állítsa helyre. A miniszterelnök ki-

jelentette a küldöttségnek, hogy
híve a szabadforgalom helyreállí-
tásának. Ezt azonban csak fokozat-
osan átmenetilek és újjáépítéssel kap-
csolatban lehet megoldani. Biztosít-
totta a küldöttséget arról, hogy a
lakásügy terén is épp úgy, mint
minden egyéb háborús intézkedés-
nél, a fokozatos lebotlás elvét fog-
ja követni és már a közel jövőben
megjelenő lakásrendelet est az el-
lőspontot fogja érvényesíteni.

Robbantási kísérlet az ellenzék ellen

Munkaképtelen lesz a parlament — mondja a baloldal — Meghívult Wolff Károly kísérlete

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Minél messzebbi jutunk bele a vá-
lasztási küzdelembe, az ellenzék an-
nál idegesebb lesz, aminek magya-
rázatának azt mondják, hogy ezt
természetesnek kell tartani akkor,
amikor a kormány a halogatás, a
maga oldalának való illetéketlen
előnyvuyítás hasznos eszközéhez fo-
lyamodik és amikor minden a kor-
mányhatalom akaratától függ. Epen
ezért és még igen sok más okból az
ellenzékben nem jósolnak nagy jövőt
a választásnál júniusban összejülő
második nemzetgyűlésnek. Az ellen-
zék azt mondja ugyanis, hogy

az új nemzetgyűlés a most fa-
pasztál kormánypolitika követ-
keztében teljesen munkaképtelen
lesz,

ami természetesen annak gyors fel-
oszlását fogja maga után vonni.
Vannak az ellenzéknek olyan csoport-
jai, amelyek az alkotmányjogi sé-
relmeket talán nem is hangoztat-
ják valami tulzaton, mert ezen a
területen a kormány több-kevesebb
sikerrel takarózik azzal, hogy amíg
az ellenzék egy részével sikerült
megegyeznie, addig a másik rész
(Andrássyék) semmi szín alatt sem
engedte volna át a választójogi já-
vaslatot. Ezek az ellenzéki frakciók
is meg voltak azonban leppe a kor-
mányrendelet tulzot konzervatív-
ságn; de ha a választások szabad-
ságát kellően biztosította volna a
kormány, akkor megnyugodtak vol-
na. Tény azonban, hogy a választási
taktikázás jobban összekovácsolta
az ellenzékot, mint azt várni lehetett
és nem lehetetlen, hogy ezen a téren
újabb és egészen meglepő jelensé-
gekkel fogunk a legközelebb talál-
kozni. Hogy az ellenzéki csoportosul-
ásoknak nagy valószínűsége van, mi
sem bizonyítja jobban, mint azok a
hírek, amelyek arra vonatkoztak a
mult héten, hogy a kormány Rasz-
snyékkal választást megegyezést kí-
vánt kötni, amire viszont Andrá-
ssyának az volt a válasza, hogy
agyonüdesítse Raszny Károlyt, akit
képtelennek tart az ilyesmire. A
Raszny-féle paktumból — amint hogy
azt minden oldalról meg is cáfolták
— egy szó sem igaz, de bizonyos c-
zel szében, hogy a kormány legkö-
zelebbi taktikai húzásaként

dinamit, amelyet a kormány ar-
ellenzék közé kíván dobni.

Ezzel szemben Andrássyék azt
mondják, hogy ennek az akciónak
semmi szín alatt nem lehet sikere,
mert sem közöttük, sem Hallerék
között nincs egyetlen ember sem,
aki alkotmányjogi és ellenzéki fel-
fogású hajlandó lenne a legeseké-
lyebb mértékben is feladni. „Ke-
resztények tudunk mi maradni —
mondották munkatársunknak —
Wolff Károly nélkül is, sőt azt
mondhatnánk, hogy Wolff Károly
nélkül inkább, mint vele kapcsolat-
ban.” Ebből a házasságból tehát
nem lesz semmi és ha a kormány
tényleg Wolff Károlyt tartotta
volna olyan férfinak, aki az új el-
lenzék robbanást meg tudja es-
nálni, akkor súlyosan csalódot. De
általában egy vélik, hogy ezzel a
kísérlettel sem fognak megál-
ni az újabb próbálkozásokra le-
het kilátás. Az ellenzék azonban
azt mondja, hogy erre is fel van ké-
szülve, sőt ez ellen is fel van vér-
tezte.

A miniszterelnök és a pártvezérek
különbön vidéken vannak és gróf
Bethlen István beszédéről, amíg a
klubokban néhány ember lézen-
get, nem érkezett hír és így ennek
a politikai világra tett benyomás-
ról sincs módunkban beszámolni.

Friedrich István Zalaegerszegen

Friedrich István vasárnap tartotta
ta meg programbeszédét Zalaegers-
szegen. A gyűléstermet zsúfolásig
megtöltötte a közönség, úgy hogy
nagy része kinrekedt a folyosókon
Az illető Péhm József eszperes-plé-
bános nyitotta meg, majd Szemes-
ny György, a zalaegerszegi kerület
elő képviselője bucsuzott el a kerület-
letől és a választók bizalmába aján-
lotta leendő utódját, Friedrich Ist-
vánt. Ezután Friedrich István tar-
totta meg programbeszédét, ame-
lyet a megjelentek lelkes éljenzessel
fogadtak.

Koszó István Szegeden

Dr. Koszó István belügyi államtit-
kár dr. Ágoston Károly főispán és
dr. Somogyi Szilveszter polgármes-
ter kíséretében megjelent Szeged
felszökponthán, ahol beszámoló és
programbeszédet mondott. Az ál-
lamtitkár felhívta választóit, azok-
nak a súlyos terhelésnek becsületos
viselésére, melyeket a veszített há-
boru ránt rőt. Ezzel szemben igért
a földbirtokreform becsületos végre-
hajtását és a közletheik viselésében
a progressívítást. Tiszteletben a
Felsőközponthán szavazatiékes d-
ből volt, amelyen résztvették a la-
nyai világ vezető személyiségei és
az államtitkár több felkérésében
tinnepelték. Dr. Koszó István Fel-
központról Szeged alsóvárosában
ahol szűlen beszámoló és pro-
grambeszédet mondott.

újból megkísérli az ellenzék
egyes pártját egymás ellen for-
dítani,

hogy persze milyen sikerrel, azt ne-
héz lenne megmondani. A kormány
tudnillik rendkívüli módon meg-
van elégedve azzal a sikerrel, amit
a szociáldemokratákkal kötött pak-
tum jelentett számára is, amely
a már jelentőségében túlságosan
megnövekedett Polgárk és Munká-
sok Szövetségét robbantotta szét.
Hogy melyik pártot szemelték ki
az újabb robbantásra, ez ma még
nem világos, sokan azonban élnek
a gyanuval, hogy,

a keresztény egységét hangoz-
tató politikusok, köztük elsősor-
ban Wolff Károly, lennének az a

HIREK

Beültették

Andrássyék pécsi gyűlést

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Gróf Andrássy Gyula, pártjának régi terve szerint, vasárnap akarta megtartani Pécssett zászlóbotánást, amelyre a fővárosból több képviselő és hírlapíró öhajította őt lekísérni. Szombaton délután 3 órakor Tassler Béla, Winter László nemzetgyűlési képviselő a Pécsre készülő újságírókkal egyetemben el is indultak, amikor azonban Kelenföld állomáson azt látták, hogy gróf Andrássy Gyula nem száll fel a vonatra, ők is kiszállottak és nem folytatták útjukat. Kérdést intéztek gróf Andrássy Gyulához, hogy miért nem utazott Pécsre, illetve, hogy miért maradt el a már régebben meghirdetett pécsi zászlóbotoló gyűlés és tőle a következő választ nyerték:

— A pécsi népgyűlés azért maradt el, mert az ottani rendőrhatalóság annak megtartását beültette. Ezt megelőzően a rendőrhatalóság a gyűlést bejelentőket azt követelte, vállaljanak személyes garanciát az iránt, hogy a gyűlést nem fogja senki megzavarni. Mivel ezen Pécssett történt meg a közelmúltban, hogy Ressayék gyűlést megzavartak, amely alkalommal ugyanezen a rendőrhatalóság szemet hunyt a gyűlés megzavaróinak gazdálkodására felelt, csak természetes, hogy ezáltal nem akadt Pécssett olyan ember, aki személyes garanciát mert volna vállalni arra, hogy idegenek a népgyűlést nem fogják megzavarni. Erre a pécsi rendőrhatalóság nem adott engedélyt a gyűlés megtartására.

— Csaknem az utolsó percben telefonon közölte azt, yelem a gyűlés pécsi rendezése, amely felkért, hogy eszközöljem ki itt Budapesten a gyűlés megtartásának engedélyezését, ami ha nem sikerülne nekem, álljak át attól a szándékától, hogy Pécsre utazzam. En nyomban telefonáltam a belügyminiszter úrnak, aki közölte velem, hogy a kormányzó úrral fog érintkezésbe lépni, itt viszont kitalálása helyezett, hogy a gyűlés dolgát megtárgyalják a pécsi főispánnal. Erre figyelmeztettem a belügyminiszter urat szívesen intézkedéssel, mert 3 órakor indul a vonat. A kitűzött időpontig választ nem kaptam és így el sem indultam Pécsre.

— Szerenád a királyi várpalota udvarán. Március 25-én este fél 7 órakor a királyi várpalota udvarán szerenádot rendeztek, melyet a kormányzó és családja a palota erkélyéről hallgatott meg. Az énekesek elhangzása után a kormányzó fogadta a rendezőcsk tagjait és pedig Baumann Emil volt nemzetgyűlési képviselőt, Grijatov Miklós kármestert, Egac Adám kereskedőt, Dudás Géza karnagyot, Ujj József zenetanárt, Fazekas Lajos szobafestőt, Szóba Ferenc női szobát, Jóhás Sente Pétert és Kokári Jánost, akiknél melegen érdeklődött a dalárdá működése iránt és hosszabbban elbeszélgetett velök.

— Gróf Andrássy Gyula és társainak ügye. A királypacsnel kapcsolatos bűndörben a büntetőtörvényssék vádatnácása ma folytatják az ügyészi vádhat ellen benyújtott kifogások tárgyalását. Ma dr. Lehotzky Miklós kir. ügyészei a leányok indokolja meg a vádatbátóság álláspontját, mire a védők újból felszólalnak, sőt többben kúsiók a védekezés részletesen csak a második felszólalás során kerülésik elő. — Aki az ebeknek át jár lakására. Tervel tavasszal László Dánielnek lakásában a lakásbátóság behatárolta egy albertől László és az albertől kúsiak naprenden voltak a viták és kellemtelenkedés és a hátrahagyott egy szép ne-

Milliók csekkhamisítás a Leszámitoló Bankban

A csekkosztály egyik főtitviszviselőjét őrizetbe vette a rendőrség

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank igazgatósága följelentést tett a rendőrségnek, hogy a bank főtitviszviselőjében csekkhamisítások történtek. A bankban ugyanis most készítek a folyószámlakivonatokat és ezek alapján megállapították, hogy az egyes folyószámlák egyenlegeben feltüntetett összegek nem egyeznek a számlatulajdonosok javára vagy terhére irt eredeti összegekkel.

A bank először házi vizsgálatot tartott, a bűnös manipulációkra azonban nem tudott rájönni és ezért a rendőrséghez fordult segítségért. A főkapitányságról két detektív küldtek ki a bankba, akik nyomban megállapították, hogy a csalások a csekkosztályon történtek és ezért az ottani tisztviselőket napokon át figyelték.

A detektíveknek granyuja a csekkosztály egyik főtitviszviselőjére esett, akinek a kezén ment keresztül minden csekk és akinek okvetlenül tudni kellett a hamisításokról. Minthogy kétségtelen bizonyítékokat szereztek a főtitviszviselő bűnsége mellett, az illetőt megnevezte a bank igazgatóságának dr. Kálmán Andor személyében s a bank ezek után megtette eleve a főjelentést.

A főtitviszviselő ugyanis a bemutatott csekkok körül követte el a hamisításokat. Tudnillik a csekkulajdonosok által beírt összegre vonatkozó teljesítéseket nem végezte el az előírt rendelkezések szerint, hanem a csekkeken feltüntet-

tett összegekkel kisebb-nagyobb tételeket a saját cöljaira használott fel. Az így mutatkozó hiánjbözetet az illető számlatulajdonosok javára vagy terhére irta. Most a folyószámlakivonatok lejárása alkalmával a megkárosított számlatulajdonosok olyan tételeket találtak a kivonatban, amelyekre ők semmiféle megbízást nem adtak. Erre vonatkozólag felvilágosítást kértek a banktól és az ellenőrző osztályban a folyószámlakivonat összegeztették az írásbeli megbízásokkal és ezekből állapították meg, hogy ezek a tételek nem egyeznek meg az egyes megbízásokkal.

A hamisításokkal gyanúsított főtitviszviselő szombaton előállították a főkapitányságra, ahol tegnap részletesen kihallgatták. Kálmán egy év óta van a bank szolgálatában. Rendkívül ügyes és megbízható tisztviselő volt, akiről egy perőig sem hitték volna, hogy bűnös uton sokszorozza meg a jövedelmét. A főtitviszviselő beismerte a csekkhamisításokat és elmondotta, hogy mult év december óta követte el azokat. A bank részére elkövetett kár teljes összegét pontosan még nem lehetett megállapítani. Valószínű, hogy nem haladja túl az egymillió köröt.

A főkapitányságon dr. Kálmán tegnap előzetes letartóztatásba helyezték. A fiatal ember, szílei a bankkal ma egyezkedés tárgyalásokat kezdett és amennyiben megállapodás jönne létre, a bank visszavonja a panaszát.

Lloyd George

az igaztalan határok ellen

Páris, március 26.

Londonban közölték azt az emlékiratot, amelyet Lloyd George 1919 március 25-én terjesztett a párisi békekonferencia elé. Ebben az emlékiratban Lloyd George megjegyezte, hogy a szövetségesek békefeltételeinek szigorúknak, de igazságosoknak kell lenniük, mert a béke állandósága attól függ majd, mennyire lehet kiküszöbölni a kétségbeesés okozóit, amelyek állandóan igaznát a legyőzött népek lelket. Epen ezért Lloyd George nyitlan ellenzte a német vagy magyar népségnek átutalását azokhoz az új nemzetekhez, amelyek a háború után támadtak. Amennyire emberlóg lehetősége, a különböző fajoknak meg kell tartaniok hazájukat és ez elől a megfontolás elől hátrébb kell szorítani minden egyéb stratégiai és gazdasági szempontokat. A jövőképítésnek lehetősége meg kell szính, melyet elűnt az a nemzetek, amely résztvett a háborúban.

Brandes

Györgyöt az általm egyetemen legnagy reggel nagy ünnepség keretében, tiszteletbeli bölcselői doktortulavátok. Az ünnepségen megjelent a tárnórhöz, valamint a közoktatásügyi és a közgazdasági miniszter.

A Nemzeti Hitelintézet

sikkasztója az ügyészség

Popeszt szabadlábra helyezték

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Nemzeti Hitelintézet csekkosztálya Popes György, miként azt a lapok már közölték, pétek reggel Budapestré érkezett és a Keleti pályaudvaron a régi várakozó detektívekkel azonnal a főkapitányságra előállították. A főkapitányságon Munkácsy Arthur főfelügyelő csoportja nyomozott ebben az ügyben és kihallgatást azonnal megkezdtek.

Vallomása során elmondotta, hogy a csekkhamisítás Szóbatban George Bábara odaváló kereskedővel követte elő, aki őt bizta meg azaz, hogy a csekkok Budapesten, vagy esetleg más külföldi nagyobb városban vátsa be. A csekkok kiállítását a párisi bank szertelap összesen 50.000 frankot tesz ki. Három darab csekket hozott magával Budapestré, amelyet a Nemzeti Hitelintézetnél váltott be. A Nemzeti Hitelintézet által kiutalt félmillió koronát részben utazási költségekre fordította, részben pedig nagyszabem betegség alatt költe.

Bevallotta továbbá, hogy a csekkok kiállításában felesleg teljesen ártatlan, mitátn fogalma nem volt arról, hogy a csekkok hamisak. Tekintettel arra, hogy az a körülmény, belgázolást nyert, Popes Györgyöt a kir. ügyészség szabadlábra helyezte.

Popes György kihallgatását vasárnap déleán befejezték és dr. Kőrös Arthur rendőrtanácsos előzetes letartóztatásba helyezte és még a délután folyamán a kir. ügyészség fogházába ászállították. A másik bántás ellen pedig a szófiai rendőrség megkezdte arra vonatkozólag, hogy Georg Liberét tartóztatásuk is.

Szabócsk Holmeztromozás

amely mtrik megállapították, hogy a cipő tulajdonosának esse volt; rugóknajjárás, elegáns külseje, tükörök embe hirtel, aki öngyök kiadta; mind erre kitéztek kiadás módon kivételstek abból a sorból, hogy: "Berson" gumisarkok; zsalú!

pon elhatározta, hogy a kiutalt szóra ajtáját lezárja és nem enged be az albertől. Es azonban egy segített magán, hogy szobájának ablakán keresztül járt ki és be. De amikor meguntta ezt a közeledek, jelentést tett a rendőrségnek, ahonnet egy polgári ruhás rendőrfelügyelőt küldtek ki azaz az utastással, hogy az albertől jogába helyezze vissza. László Dánielnek azonban a polgári ruhás rendőre rákúrtott, hogy menjen a doletra, mines vele tárgyalni valójá, az ajót senki fíának ki nem nyitja és a nagyobb nyomaték kedvéért konyhakést ragadott és azazal hadoncsútt a bezárt ajton kívül álló polgári ruhás rendőrfelügyelőt előtt. Feljelentés folytán dr. Zacharias János büntetőtörvényssék tanácsolnók elő körült az ügy, ahol László azaz védekezett, hogy semtelme se lehetett arról, hogy a civruhás egyrés hatalmát közege, mert hiszen korábban az albertől más ovtartásában már többször okvetetlenkedett. Dr. Devolshatki Mihály kir. ügyész erre a hatóság közeg elleni csekkok hamisításra vonatkozó vádat eljuttotta, és a bíróság a további eljárás megkezdését. Az albertől pedig továbbra is az ablakot át járhat be lakásába.

— IV. Károly súlyos beteg. Berindóli jelentik: (A MTI. szikrátörtrata.) Londonba az a hír érkezett Faneahából, hogy Károly király súlyosan megbetegedett.

— A vasárnap futballmérkőzések eredménye a következő: I. osztály: MTK-TTC 2:0, FTC-UTE 3:2, Vasas-VAC 0:0, MAC-VII kor. SC 0:0, ILL kor. TVE-BOT 1:0, Tirokvas-KAC 3:1. II. osztály: MARE-Ekszerész 1:1, Zugló-KAÖE 1:1, NESC-ETC 1:1, BEAC-BSO 1:1, ÚRAK-39 FO 1:1, BAK-UTSE 3:1, BSE-ÖFE 3:1.

— Hármás rablójlikóság. Bekéscsabaról jelentik: László János békési lakos feleségét és leányát a szomszédok meggyilkolva találták az ágyban. Minden valószínűség szerint rablójlikóság történt. A csendőrség megindította a nyomozást.

— Autótaxi a lövésnyekre. Az Oktogonnál, Nemzeti Színházotól és Apponyi (Kigyó) térről 5 személyből álló csoportokban viszik ki a közönséget a verseny pályára. — Viteldij személyenkint Káposztásmé-

gyerre 300 K, Álagra 450 K. Indítás a verseny kezdete előtt 1 1/2 órával.

— A Magyar Nemzeti Szövetség közgyűlése. A Magyar Nemzeti Szövetség vasárnap délután Pest városába szék-házának nagytermében évi közgyűlést tartott. Perényi Zsigmond báró elnökök megnyitóbeszédét után Okolicsányi László dr. ügyvezető-elnök terjesztette előz a igazgatóság jelentését. Krisztics Sándor beszámolt arról a nagy sikerrel járt munkáról, amelyet ő és társai Angliában a magyar propagandá terén kifejtettek. Ezután László Andor dr. eszmélet be svájci és franciaországi utazáról. Majd több folyóügy elintézését utána a közgyűlés véget ért.

— A pariszták háromszázéves jubileuma. Szombaton tartotta meg a budapesti parisztá-ház a rend naplái-társának háromszázados évfordulóját. Félitkosz dr. Sebes Ferenc teológiai tanár magasszárnyalásu beszédet mondott az intézeti kapóknál. Dr. Lóky Béla igazgató ünnepi misét celebrált. Misa alatt az ifjúsági énekkar Kirous ünnepi miséjét adta elő.

— Meghalt. Dr. Feits János főorvos március hó 31-én, pénteken este 7 órakor előadást tart a „Pristizmus”-ról, a régi Oszágház állomaterében (VIII. Flg. Sándor-utca). Eszen előadásra Budapest székesőváros férfikörbénységét fízrelettel meghívja. Az előadás pontosan este 7 órakor kezdődik.

Mardarescu

táborokot hadügyminiszterterre vezették ki Bratynai halárába, aki táboronkülti miniszterelnök marad.

Horvát elszakadási törekvések

Páris, március 26.

Baumont, a Sorbonne tanára, a szláv tudományos intézet legutóbbi ülésén elnökölt, amelyen a horvátok törekvésével foglalkoztak. A horvátoknak igazolmók sikerült, hogy vallási, politikai és gazdasági szempontból elégedetlenségre van okuk, ezzel kapcsolatban pedig kifejtették elszakadási törekvésüket.

